

ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๕๒๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๔๓๑ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้มีการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น จึงขอให้จังหวัดได้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการจัดทำหรือปรับแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี โดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น การสร้างช่องทางการเข้าถึงหรือติดต่อกับประชาชนผู้เสียภาษีเพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษี การสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชนผู้เสียภาษี การจัดทำฐานข้อมูลรายการทรัพย์สินและเจ้าของทรัพย์สินให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นต้น

๒. ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้ประชาชนผู้เสียภาษีทราบล่วงหน้าก่อนปีที่จะมีการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อให้ประชาชนผู้เสียภาษีทราบถึงภาระหน้าที่ในการเสียภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงประโยชน์ที่ประชาชนและผู้เสียภาษีจะได้รับจากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่นำไปใช้ในการจัดทำโครงการหรือบริการสาธารณะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๓. ให้ดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงข้อมูลรายการทรัพย์สินและเจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีก่อนปีที่จะมีการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ และให้จังหวัดกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังนี้

๓.๑ กรณีที่มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเสร็จแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ อย่างจริงจัง

๓.๒ กรณีที่อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งรัดดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงแผนที่ภาษีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

/๓.๓ กรณี...

๓.๓ กรณีที่ยังไม่มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินพร้อมทั้งเร่งรัดการทำให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ และในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจข้อมูลรายการทรัพย์สินและเจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แล้วนำมาใช้ในการจัดเก็บ ภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วนด้วย

๓.๔ ให้จังหวัดขอความร่วมมือสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด อำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการขอใช้ข้อมูลที่ดินและระวางที่ดินเพื่อจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินด้วย ซึ่งกรมที่ดินและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้แจ้งให้ทราบแล้ว ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๓/๒๕๖๐๖ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๐๘๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

๔. ให้แจ้งเจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีดำเนินการยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินเพื่อเสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบการยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินโดยใช้ฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีที่จัดทำขึ้นในการตรวจสอบข้อมูลรายการทรัพย์สินให้ถูกต้อง ครบถ้วนด้วย

๕. ให้ดำเนินการประเมินภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง ให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนผู้เสียภาษีโดยเท่าเทียมกัน

๖. ให้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาอัตราการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ ดังนี้

๖.๑ กรณีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือนที่ใช้ในการประเมินค่ารายปีของภาษีโรงเรือนและที่ดินในปัจจุบันสมควรที่จะมีการปรับเพิ่มค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือนให้เหมาะสมกับค่าเช่าโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างหรือไม่ อย่างไร หากไม่มีการปรับเพิ่มหรือมีการปรับเพิ่มและได้ใช้ในการจัดเก็บภาษีมาเป็นเวลานานซึ่งมีผลให้ค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือนต่ำจนเกินควร เมื่อเปรียบเทียบกับราคาเช่าของโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างที่มีการให้เช่าในปัจจุบันก็ให้พิจารณาปรับเพิ่มให้เหมาะสมแต่จะต้องไม่ให้เป็นการระภาษีกับประชาชนผู้เสียภาษีมากจนเกินควร

๖.๒ กรณีการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดนั้น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเห็นว่าอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมดังกล่าวต่ำเกินควรก็ให้พิจารณาปรับเพิ่มอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ภาระของประชาชนผู้เสียภาษี และความจำเป็นในการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) กรณีการจัดเก็บภาษีน้ำมันและค่าธรรมเนียมจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติจัดเก็บและกำหนดอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎหมายนั้น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาว่าอัตราภาษีและ

ค่าธรรมเนียมดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเห็นว่าอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมดังกล่าวต่ำเกินไป ควรก็ให้พิจารณาปรับเพิ่มอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมดังกล่าว

(๒) กรณีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนส่งสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยตามกฎหมาย การสาธารณสุข ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนส่งสิ่งปฏิภูลหรือ มูลฝอยที่ได้มีการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวมีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย ในการเก็บและขนส่งสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยหรือไม่ อย่างไร หากเห็นว่าอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวต่ำกว่าค่าใช้จ่าย เกินควรก็ให้พิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีอัตรา ค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายการสาธารณสุข

(๓) กรณีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมประเภทอื่นๆ ตามกฎหมายการสาธารณสุข ตัวอย่างเช่น ใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่ จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร เป็นต้น ให้พิจารณาออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติให้ครบถ้วน และแจ้งให้ ผู้ประกอบการยื่นขอใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมดังกล่าว รวมทั้งค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตประจำปี ให้ครบถ้วนด้วย และให้พิจารณาว่าอัตราค่าธรรมเนียมประเภทอื่นๆ ที่ได้มีการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเห็นว่า อัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว ต่ำเกินไปควรก็ให้พิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวเช่นเดียวกัน

๗. ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดเก็บรายได้นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ดังนี้

๗.๑ ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าของ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ เพื่อให้สามารถจัดเก็บรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ ในการจัดเก็บรายได้ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้สามารถจัดเก็บรายได้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๗.๒ สนับสนุนการให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีที่มาติดต่อ เพื่อชำระภาษี ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และ มีความพึงพอใจในการให้บริการรับชำระภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๓ ส่งเสริมความร่วมมือในการชำระภาษีและสร้างความเข้าใจกับประชาชนผู้เสียภาษี โดยการชี้แจงทำความเข้าใจหรือจัดประชุมร่วมกันหรือจัดกิจกรรมรณรงค์การชำระภาษี เป็นต้น

๘. ให้ดำเนินการเพิ่มช่องทางในการรับชำระภาษีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ผู้เสียภาษี ตัวอย่างเช่น การให้บริการรับชำระภาษีนอกสถานที่ การให้บริการรับชำระภาษีในวันหยุดราชการ ในช่วงฤดูภาษี การให้บริการรับชำระภาษีผ่านธนาคารโดยสมัครเข้าร่วมโครงการความร่วมมือการชำระภาษี ท้องถิ่นผ่านธนาคารตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำโครงการดังกล่าวซึ่งเป็นข้อตกลง ร่วมกันระหว่างสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยและสมาคมองค์กรการบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

๙. ให้ดำเนินการบังคับจัดเก็บภาษีค้างชำระสำหรับผู้ที่ไม่ชำระภาษีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษี โดยใช้มาตรการตามกฎหมายในการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินอย่างเคร่งครัด ตัวอย่างเช่น มีหนังสือเตือน จัดทำรายงานการสืบหาทรัพย์สิน ออกคำสั่งยึดหรืออายัด ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานบังคับภาษี เป็นต้น โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และในกรณีที่ได้ดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ได้รับเงินค่าภาษีหรือได้รับเงินค่าภาษีไม่ครบถ้วนและไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ให้รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งให้สำนักงานคดีภาษีอากร สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้
โทร. ๐-๒๒๔๑๐๗๕๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๘๘๘